

ikke gøres en Tilføjelse til dette Lovforslag.

Det er saadan, at den Mand, der er Indehaver af en Sparekassebog i Den sjællandske Bondestands Sparekasse, og som tillige i sin Ejendom har et Laan i denne Sparekasse, kan bruge sit paa Sparekassen indestaaende Beløb til Kompensation lige overfor Sparekassen, naar han skal betale Renter, Afdrag o. s. v. Han er altsaa ganske anderledes gunstig stillet end andre med Hensyn til at faa sit fulde Sparekasseløb ud, fordi han kan kompensere det mod sin Gæld til Sparekassen. Derved er der vist ikke noget at gøre. Der er andre Lande, i hvis Lovgivning det stiller sig anderledes. De Herrer kunne vist erindre — i alt Fald har jeg forstaaet det saaledes —, at da der for nogle Aar siden var Tale om Standsning af Caisse générale des familles, klagede Folk over, at i Frankrig var det saaledes, at de maatte indbetale, hvad de skyldte, og at de alligevel maatte bære Tab af det, de havde til gode i den vedkommende Kasse. Hvis Menneskene var saa gode, som de burde være, burde de vedkommende, som jeg her taler om, sige: Det er to forskellige Ting; vi skyldte Penge til Sparekassen, og dem maa vi betale, paa den anden Side ere vi Interessenter i Sparekassen, og vi maa der dele Skæbne med vore Kolleger: naar de tabe Penge, maa vi ogsaa finde os i at tabe. Saa gode ere Menneskene ikke. Det er der ikke noget at gøre ved. Der er ogsaa den Trøst i det, at selv om Sparekassen var gaaet konkurs, havde det stillet sig lige saadan, Fallitboet var nødt til at respektere Sparekasseinteressentens Indbetaling til Fallitboet paa sin Bog til Afgang paa, hvad han skyldte Sparekassen.

Derimod vil der ved dette Moratorium, saaledes som den ørrede første Taler sigtede til, ske en Forrykkelse, hvis man ad denne Vej vil give Adgang til at handle med Sparekassebøger, hvis man vil give den, som ikke skylder Sparekassen Penge, Lejlighed til at afhænde sin Sparekassebog til en Mand, der har Laan fra Sparekassen, og derved sætte ham i Stand til at faa fuld Dækning. Dette bør ikke kunne ske; thi var Sparekassen gaaet fallit, saa kunde en saadan Transaktion ikke ske, og var den sket før Fallitten paa en Tid, hvor

den vedkommende vidste, at Sparekassen var fallit, var Transporten ugyldig. Det bør endvidere ikke kunne ske, fordi der derved sker i allerhøjeste Grad en Forurettelse, det ville alle let kunne forstaa. Jeg nævnede før, at Sparernes Tilgodehavende i Sparekassen er henvend 39 Mill. Sparekassens Udlaan i faste Ejendomme kan vist anslaaes til 26 Mill. Det var det, da Regnskabet sluttedes i 1905 — jeg har ikke kunnet faa fat i de seneste Regnskaber, jeg tror heller ikke, de ere trykte fra de senere Aar. Hvis nu alle disse Laantagere havde staaende 26 Mill. paa Sparekassebøger og betalte dermed, saa blev Resten, de 13 Mill., som Tabet er, at bære af de ulykkelige Mennesker, som ikke skyldte Sparekassen Penge, med andre Ord, deres Kapital var helt tabt, og det vilde jo i Regelen være Smaakaarsfolk, som havde Penge staaende i Sparekassen, men ikke havde Laan i Ejendomme, fordi de overhovedet ikke havde nogen Ejendom. Det vilde altsaa være en stor Uret. Det kan, som sagt, ikke forebygges med Hensyn til den, som forud sidder med en ham virkelig tilhørende Sparekassebog, men det bør ikke kunne ske med den, som ikke selv har en Sparekassebog, men overtager den fra en anden for at skaffe sig Dækning ved at bruge den til at kompensere sin egen Gæld. Det bør efter min Mening absolut tilføjes i Lovforslaget, at dette Lovforslag ved sit Moratorium ikke forrykker den Retsstilling, som i saa Henseende vilde have været til Stede, hvis Konkurs var indtraadt. Saa var vi fri for det — hvad jeg antager ogsaa den ørrede første Taler sigtede til — lidet tiltalende Salg af Sparekassebøger, som nu siges at blive effektuert.

Vil jeg nu give disse Bemærkninger, som jeg saaledes har tilladt mig at fremsætte, Anvendelse paa det foreliggende Lovforslag, saa standser jeg for det første ved, at jeg under disse Omstændigheder vil fraaade, at den Mand, der i det andet Afsnit af Loven betegnes som „Forretningsleder for Kassen“, skulde betegnes paa denne Maade. Der ligger altid noget i et Ord, og jeg kan ikke finde det rigtigt, at man tager fra Sparekassen dens Ret og Pligt til selv at styre sine Anliggender og indsætter en Forretningsleder. Tværtimod,